

Tomasz Kołakowski

Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA ŚWIDNICY W ŚWIELE BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

1. Wstęp

Warunkiem rozwoju społeczno-ekonomicznego miasta w nowoczesnej gospodarce jest prawidłowo funkcjonujący i rozwijający się sektor przedsiębiorczości. Brak odpowiednich warunków i sprzyjającej atmosfery dla istniejących i potencjalnych inwestorów może spowodować, iż rozwój miasta zostanie zahamowany, co gorsze – może ono przejść w stan stagnacji. Taki stan rzeczy, oprócz negatywnych konsekwencji w sferze gospodarczej, wpływa również niekorzystnie na rozwój społeczny oraz kulturalny mieszkańców miasta.

W związku z tym każde działanie zmierzające do poprawy atrakcyjności inwestycyjnej miasta, jego wizerunku i warunków prowadzenia działalności gospodarczej powinno być priorytetem wśród celów wytyczonych przez władze lokalne. Zasadne staje się pytanie: „Jakie działania należy podjąć, aby podnieść atrakcyjność miasta zarówno dla istniejących, jak i potencjalnych inwestorów?”.

Aby uzyskać odpowiedź na tak sformułowane pytanie, należy wyjść od analizy sytuacji panującej obecnie w mieście, od zbadania, w jaki sposób istniejący przedsiębiorcy postrzegają to miasto jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, jako miejsce atrakcyjne pod względem inwestycyjnym.

To właśnie ich opinie, jako twórców, odbiorców i uczestników lokalnego życia gospodarczego, w niemałym stopniu wpływają na decyzje podejmowane przez potencjalnych inwestorów.

W literaturze przedmiotu występuje wiele klasyfikacji i podziałów czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej miast. Jednym z nich jest podejście

prezentowane przez P. Swianiewicza i W. Dziemianowicza, którzy w swoich badaniach nad atrakcyjnością inwestycyjną miast Polski wskazują na następujące czynniki korelujące z atrakcyjnością inwestycyjną [5, s.25-26]. Są to:

- wielkość miasta,
- centralne/peryferyjne położenie miasta,
- położenie miasta na osi wschód-zachód kraju [5, s. 25-26].

W swych badaniach wykorzystali oni 70 wskaźników pogrupowanych w 9 (w przypadku miast wojewódzkich i powiatów grodzkich 10) elementów klimatu inwestycyjnego, tj.: chłonność rynku lokalnego, jakość rynku pracy, klimat społeczny, koszty prowadzenia działalności gospodarczej, infrastrukturę techniczną, infrastrukturę otoczenia biznesu, dostępność komunikacyjną, skuteczność dotychczasowej transformacji ekonomicznej, aktywność marketingową lokalnych władz samorządowych, możliwości wypoczynkowe.

Również w badaniach międzynarodowych wskazuje się na wiele czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej miast. Firma Cushman & Wakefield Healey & Baker w swym zestawieniu atrakcyjności inwestycyjnej miast europejskich wyróżnia 12 kryteriów atrakcyjności, a mianowicie [3, s. 6-7]: dostępność rynków, transport zewnętrzny, transport wewnętrzny, jakość telekomunikacji, dostępność i koszty lokali biurowych, znajomość języków obcych, czystość środowiska, klimat tworzony przez rząd, jakość życia, koszty i dostępność wykwalifikowanych kadr.

Jednak w wyniku szybkich zmian, jakie zachodzą w gospodarce, pewne czynniki tracą na aktualności, inne zaś zyskują. Różne jest również przestrzenne znaczenie poszczególnych czynników. Z tego też względu autor niniejszego artykułu przeprowadził wśród świdnickich przedsiębiorców ankietę mającą na celu uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące atrakcyjności inwestycyjnej Świdnicy oraz istniejących tam warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, a także uzyskanie wiarygodnych i możliwych do wykorzystania w praktyce informacji na temat postaw osób, które inwestują i tworzą miejsca pracy na terenie wspomnianego miasta.

Badania zostały przeprowadzane wśród firm położonych na terenie Świdnicy w okresie od 1 do 25 marca 2005 r. Każda ankieta zawierała siedem pytań:

1. Czy Państwa zdaniem Świdnica jest miastem atrakcyjnym dla istniejących i potencjalnych przedsiębiorców?
2. Co skłoniło Państwa do podjęcia działalności w Świdnicy?
3. Jakie czynniki, Państwa zdaniem, mają obecnie największy wpływ na atrakcyjność inwestycyjną Świdnicy?
4. Które z czynników utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej w Świdnicy i obniżają jej atrakcyjność inwestycyjną?
5. Które z poniższych działań, podejmowanych w celu podniesienia ogólnej atrakcyjności miasta, może mieć jednocześnie, Państwa zdaniem, największy wpływ na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Świdnicy?

6. Z jakich form wsparcia, ulg, preferencji, oferowanych przez lokalne władze, korzysta Państwa przedsiębiorstwo?

7. Jakie dodatkowe działania powinny podjąć lokalne władze, aby poprawić warunki funkcjonowania przedsiębiorców w Świdnicy?

Ankiety przeprowadzono za pomocą metody wywiadu bezpośredniego i poczty elektronicznej, przy wykorzystaniu własnych sił i środków oraz korzystając z pomocy Departamentu Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego w Świdnicy. Łącznie rozpowszechniono 180 ankiet, z czego 60 poprzez indywidualny wywiad bezpośredni przeprowadzony przez autora niniejszej pracy. Zwrot ankiet w tym wypadku wyniósł 58 ankiet, czyli 96,7%, co cieszy, z uwagi na to, iż w grupie tej znajdowały się przedsiębiorstwa mające, zdaniem badającego, najistotniejszy wpływ na życie gospodarcze w mieście. Pozostałe 120 ankiet rozesłano pocztą elektroniczną przy pomocy Urzędu Miejskiego w Świdnicy. W tym przypadku zwrot był bardzo niewielki, gdyż otrzymano zaledwie 4 wypełnione ankiety (3,3%). Łącznie osiągnięty efekt zwrotu ankiet wyniósł 34,4% (62 ankiety).

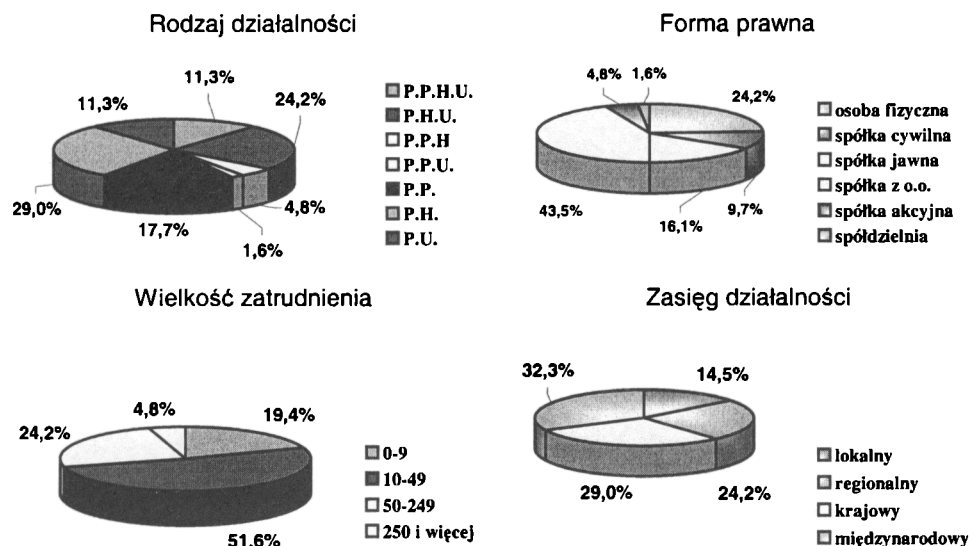
2. Charakterystyka badanych przedsiębiorstw

Wybierając adresatów ankiet kierowano się dwoma kryteriami: związkiem danego podmiotu z obszarem miasta Świdnicy oraz jego aktywnością w ciągu ostatnich 5 lat. Drugie kryterium wymaga głębszego wyjaśnienia. Badaniu zostały poddane te firmy, które zdaniem autora pracy mają, i w najbliższej przyszłości będą miały, decydujący wpływ na rozwój życia gospodarczego miasta. Wśród takich przedsiębiorstw znalazły się:

- przedsiębiorstwa powstałe na bazie dawnych dużych państwowych zakładów przemysłowych, które w większości przekształciły się w mniejsze spółki z kapitałem krajowym i/lub zagranicznym,
- przedsiębiorstwa sieciowe zlokalizowane na terenie Świdnicy (z wyłączeniem banków i innych instytucji finansowych),
- przedsiębiorstwa, których produkty i/lub usługi mają dobrą markę w regionie, w kraju i zagranicą,
- wybrane przedsiębiorstwa powstałe w ciągu ostatnich 5 lat.

Z odpowiedzi uzyskanych na podstawie ankiet wynika, iż wśród badanych przedsiębiorstw najwięcej było firm prowadzących działalność handlową (29% respondentów). Drugą grupę stanowiły przedsiębiorstwa handlowo-usługowe (24,2%). Jeśli chodzi o formę prawną, to dominującą grupę stanowiły spółki z o.o. (43,5% przebadanych firm) oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność w formie osoby fizycznej (24,2%). Najliczniejszą grupę wśród ankietowanych podmiotów pod względem zatrudnienia stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 osób, a więc małe przedsiębiorstwa (51,6%). Z kolei, ze względu na zasięg prowadzonej działalności 32,3% przedsiębiorstw to podmioty, których kontakty handlowe sięgają poza granice kraju. Nieznacznie mniej liczną grupę stanowiły

przedsiębiorstwa o krajowym zasięgu działalności (29%). Warto podkreślić to, iż zdecydowana większość przebadanych przedsiębiorstw to podmioty o zasięgu ponadlokalnym (85,5%), a ponad połowa, bo aż 61,3%, to firmy o zasięgu ponadregionalnym. Szczegółowe dane prezentuje rys. 1.

Rys. 1. Przedsiębiorstwa świdnickie biorące udział w badaniu według: rodzaju działalności, formy prawnej, wielkości zatrudnienia oraz zasięgu działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

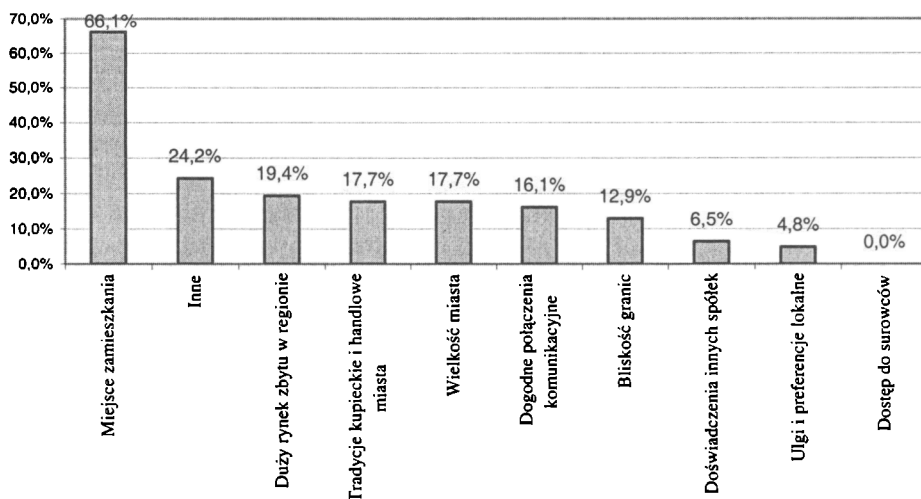
3. Wyniki i wnioski z badań oraz perspektywy dla miasta

Informacje uzyskane na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych pozwalają stwierdzić, iż Świdnica jest miastem atrakcyjnym (62,9% respondentów). Mimo że ci sami respondenci w dalszej części ankiety wskazali na szereg negatywnych czynników, utrudniających obecnie prowadzenie działalności w mieście, to jednak zdecydowana większość twierdzi, że Świdnica ma potencjał i to od jego właściwego wykorzystania zależeć będzie przyszłość gospodarcza miasta.

Jeśli chodzi o motywby podjęcia działalności gospodarczej w Świdnicy, to spośród możliwych odpowiedzi najczęściej zakreślana była „Miejsce zamieszkania” – 66,1% (41 odpowiedzi), co wskazuje na to, iż właściciele znaczącej liczby przebadanych firm to mieszkańcy miasta. Kolejną, dużo mniej liczną grupę stanowiły odpowiedzi udzielone w ramach pozycji „Inne” – 15 (24,2%). Wśród nich znalazło się m.in. 7 odpowiedzi – utworzenie przedsiębiorstwa na bazie już istniejącego. Udzieliły je przedsiębiorstwa powstałe w wyniku prywatyzacji dawnych przedsiębiorstw państwowych, które kontynuują dotychczasową działalność firmy lub

funkcjonują jako podmioty wydzielone z tychże przedsiębiorstw, z nowym właścicielem i kapitałem.

Ponadto cztery odpowiedzi dotyczyły samozatrudnienia opartego na utworzeniu przez bezrobotnych indywidualnej firmy lub zawiązanie spółki. Dokładne wyniki prezentuje rys. 2.

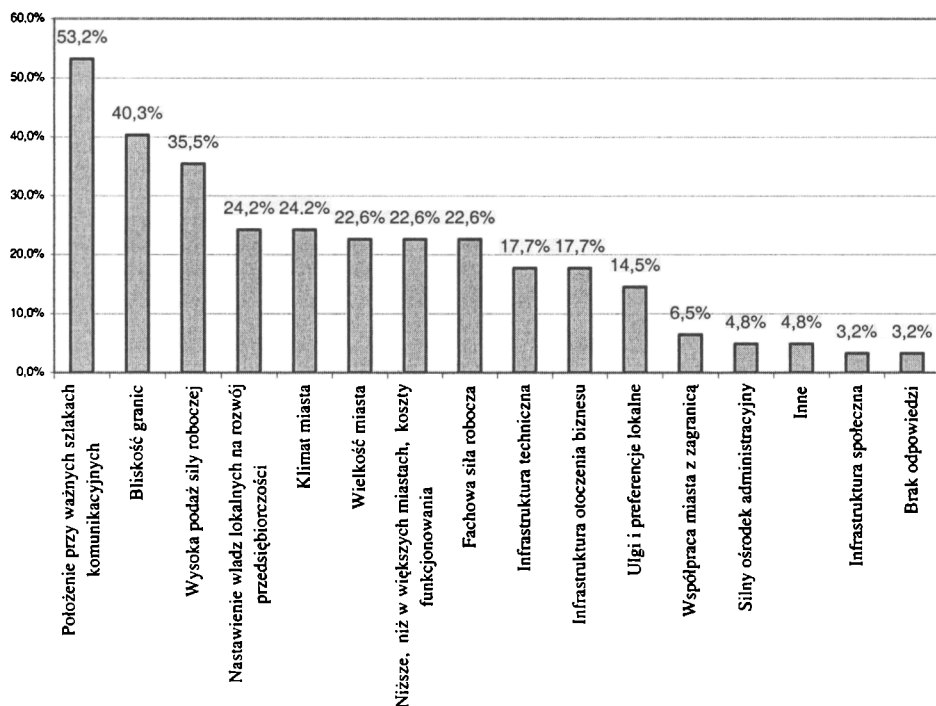

Rys. 2. Co skłoniło Państwa do podjęcia działalności w Świdnicy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Czynnikami ocenianymi pozytywnie i mającymi największy wpływ na atrakcyjność Świdnicy są: położenie przy szlakach komunikacyjnych (53,2%) i bliskość granic (40,3%). Niewątpliwie także lokalizacja miasta jest korzystna (zwłaszcza, jeżeli odniesiemy ją do niektórych miejscowości na wschodzie kraju). Bliskość Wrocławia jest tu również atutem. Dlatego też, zdaniem przedsiębiorców, czynniki te powinny być bardziej promowane i stosowane jako „karta przetargowa” w pozyskiwaniu nowych inwestorów.

Istotnym punktem jest również klimat miasta (24,2%). Ocena klimatu dla inwestora jest rzeczą bardzo trudną ze względu na jego niekwantyfikowalność. Do niedawna atmosfera inwestowania w Świdnicy była zła. Wpływ na to miało to, iż wielu inwestorów niespodziewanie rezygnowało z lokowania swojego kapitału w mieście, mimo wcześniejszych zapowiedzi. Obecnie jednak widać, w dużej mierze dzięki staraniom władz miasta i wszelkiego rodzaju lokalnych organizacji wspierających przedsiębiorczość, iż ta opinia zanika i coraz większa liczba podmiotów traktuje Świdnicę jako potencjalne miejsce inwestycji. Pełne zestawienie odpowiedzi na pytanie trzecie prezentuje rys. 3.

Rys. 3. Jakie czynniki, Państwa zdaniem, mają obecnie największy wpływ na atrakcyjność inwestycyjną Świdnicy?

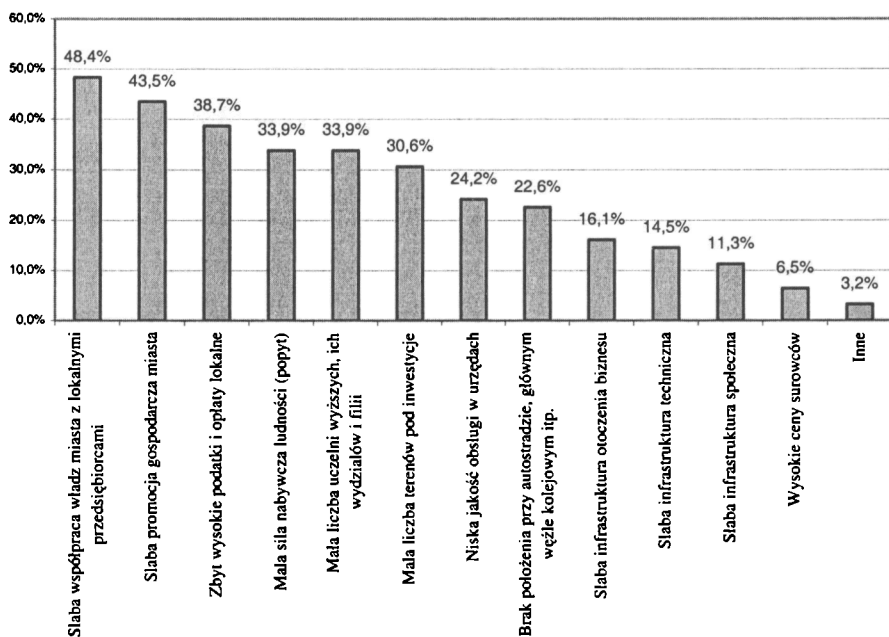
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Wśród czynników utrudniających prowadzenie działalności w Świdnicy i obniżających jej atrakcyjność najczęściej wskazywano na te, które w dużej mierze zależą od działań władz lokalnych. Słaba współpraca władz z przedsiębiorcami (48,4%), słaba promocja gospodarcza miasta (43,5%), zbyt wysokie podatki i opłaty lokalne (38,7%) czy niska jakość obsługi w urzędach (24,2%) wskazują jednoznacznie, iż główne niezadowolenie przedsiębiorców kierowane jest w stronę władz miasta.

Taki stan rzeczy w pewnym stopniu spowodowany jest ogólną sytuacją gospodarczą kraju, a wskazane odpowiedzi to zwykle stałe punkty wielu ocen działalności władz lokalnych w innych częściach kraju. Jednak bez względu na przesłanki, tak niekorzystna ocena ww. czynników wymaga podjęcia konkretnych działań. W świetle wskazanych najważniejszych problemów miasta, wydaje się, iż władze lokalne powinny prowadzić szeroko zakrojoną kampanię informacyjną na temat swoich kompetencji i podejmowanych działań.

Równie zły jest stopień wypromowania Świdnicy na zewnątrz. Budżet promocyjny miasta jest niewystarczający, a kierunki wydatków promocyjnych nie zawsze

zapewniają skuteczność działań. Powinny być także realizowane kroki w kierunku złagodzenia głównych niekorzystnych zjawisk na poziomie lokalnym (np. stosowanie różnych form preferencji i zachęt dla inwestorów, poprawa komunikacji na linii władze miasta – przedsiębiorcy), co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia liczby inwestycji w mieście. Pozostałe odpowiedzi na pytanie czwarte prezentuje rys. 4.

Rys. 4. Które z czynników utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej w Świdnicy i obniżają jej atrakcyjność inwestycyjną?

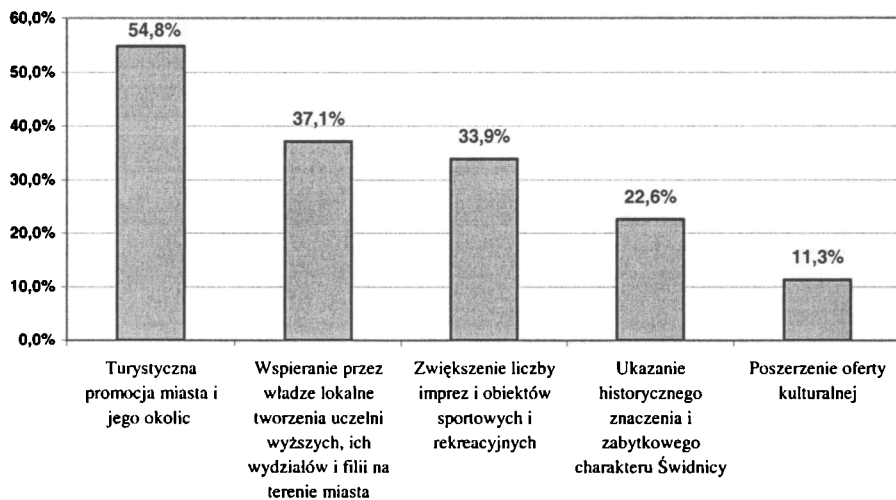
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Na szczególną uwagę zasługuje wymienienie w czołówce źle ocenianych czynników atrakcyjności zbyt małej liczby terenów pod inwestycje (30,6%). Respondenci wielokrotnie w ankietach oraz w rozmowach podkreślali wagę tego problemu na terenie miasta. Jednak ostatnie lata to wiele działań władz zmierzających do udostępniania inwestorom jak największej liczby terenów pod inwestycje. Wrazem tego jest utworzenie świdnickiej podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Obecnie prowadzone są również rozmowy na szczeblu rządowym w celu poszerzenia jej powierzchni o dodatkowe tereny. Wiele prac ma również na celu zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i zastąpienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe (jednorodzinne) terenami przemysłowymi. Od kilku miesięcy tereny udostępnione dla inwestorów znajdują się w ofercie Państwowej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ).

Z opinii ekspertów wynika, iż obecnie Świdnica ma sytuację znacznie lepszą niż inne podobne miasta. Dysponuje własnym, komunalnym zasobem terenów inwestycyjnych, jest w stanie zapewnić wszelkie niezbędne media (uzbrojenie), ma wyjaśniony stan prawny. Jako przykład należy tutaj wskazać tereny na północ od Osiedla Zawiszów, które przez goszczących w Świdnicy specjalistów PAliIZ zostały bardzo wysoko ocenione [6, s. 6]. Oferta inwestycyjna jest w zasadzie gotowa do przedstawienia potencjalnym inwestorom.

W miejscu tym należy również podkreślić, iż wygospodarowanie odpowiedniego terenu w obrębie miasta nie jest rzeczą łatwą, głównie z powodu zabytkowego charakteru Świdnicy oraz dużej liczby terenów zielonych (parków). Dlatego też, zdaniem autora, w perspektywie czasu pojawi się konieczność zawarcia z gminą wiejską Świdnica porozumienia dotyczącego wspólnego udostępniania terenów pod inwestycje, znajdujących się na styku granic gminy miejskiej i wiejskiej.

Nie podlega dyskusji to, iż głównym preferowanym kierunkiem gospodarczego rozwoju miasta powinien być przemysł, który od wielu lat jest główną domeną miasta. Kierunkiem uzupełniającym zaś, jak wynika z odpowiedzi udzielonych na pytanie piąte (rys. 5), powinna być turystyka (54,8 %). Walory turystyczne miasta należy uznać za lepsze niż przeciętne. Świdnica leży w regionie atrakcyjnym turystycznie i ma szereg cennych zabytków, co zdecydowanie poprawia jej wizerunek. Jednak duża konkurencja okolicznych miejscowości, szczególnie położonych nieopodal centrów turystyki górskiej, powoduje, iż nie można zaniedbywać promocji w tym kierunku.

Rys. 5. Które z działań, podejmowanych w celu podniesienia ogólnej atrakcyjności miasta, może mieć jednocześnie, Państwa zdaniem, największy wpływ na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Świdnicy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

Dodatkowo władze powinny zwrócić większą uwagę na obecność placówek szkolnictwa wyższego w mieście (37,1%), a także zadbać o sferę sportową i rekreacyjną (33,9%), co zdaniem przedsiębiorców również podnosi atrakcyjność inwestycyjną.

Wyniki uzyskane na podstawie pytania szóstego wskazują, iż jedynie 16,1% respondentów korzysta z pomocy oferowanej przez władze miasta, m.in.: zwolnienie z podatku od nieruchomości lub jego częściowe umorzenie, dotacje z Powiatowego Urzędu Pracy, preferencyjne ceny terenów pod inwestycję, ulgi związane z inwestycją w podstrefie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Powodów tak niskiej liczby podmiotów, które udzieliły odpowiedzi twierdzącą, może być kilka. Po pierwsze, istnieje zbyt mała liczba lokalnych instrumentów wspierających przedsiębiorczość lub są też one nieadekwatne do aktualnych potrzeb i preferencji przedsiębiorców. Po drugie, może to być spowodowane biernością wśród zarządzających firmami, którzy nie interesują się możliwościami pozyskania różnego rodzaju form wsparcia znajdujących się na lokalnym rynku.

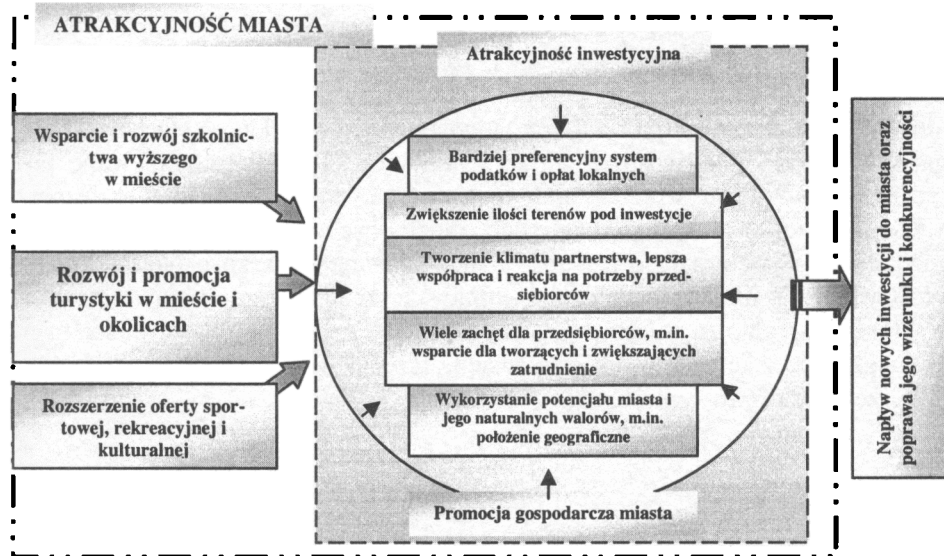
Na ostatnie pytanie odpowiedzi udzieliły 32 podmioty (51,6%). Najwięcej z nich wskazywało na konieczność obniżenia podatków i opłat lokalnych oraz rozszerzenia wachlarza zachęt i preferencji dla przedsiębiorców. Respondenci wskazywali głównie na potrzebę wprowadzenia ulg dla wszystkich podmiotów zwiększających zatrudnienie. Dodatkowo zwrócono uwagę na konieczność lepszej promocji gospodarczej i turystycznej miasta. Główne działania władz lokalnych powinny być skupione na zachęcaniu inwestorów, szczególnie tych z branży High-Tech oraz B2B, do lokowania swoich inwestycji w mieście lub jego okolicach.

Nie zabrakło również głosów dotyczących organizowania większej liczby targów i wystaw gospodarczych w mieście, poprawy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz tworzenia szkół wyższych. Znalazły się również odpowiedzi dotyczące poprawy ogólnokrajowych warunków funkcjonowania przedsiębiorców (obniżenie obciążeń podatkowych i parafiskalnych), co leży bezpośrednio w gestii władz lokalnych.

Reasumując, można określić pewien schemat kształtowania atrakcyjności inwestycyjnej Świdnicy, zaprezentowany na rys. 6, oraz przedstawić kilka istotnych wniosków dotyczących obecnej i przyszłej sytuacji gospodarczej i inwestycyjnej miasta:

- obecnie ogólny klimat i atrakcyjność inwestycyjna Świdnicy są umiarkowane, jednak istnieje silne wskazanie na istniejący potencjał miasta. Co jest niezwykle istotne, w ostatnim czasie widać znaczne nastawienie władz lokalnych na rozwój gospodarczy i pozyskiwanie inwestorów. Dalsza taka postawa, bez wątpienia, może przyczynić się do poprawy warunków dla przedsiębiorców, zarówno istniejących, jak i potencjalnych, oraz podnieść poziom życia mieszkańców miasta;

- za szczególnie ważne należy uznać ukierunkowanie na przemysł oraz otwartość na wszelkie inwestycje zewnętrzne. Wydaje się, iż rozwiązania nastawione na pozyskanie inwestorów oraz rozwój już istniejących przedsiębiorstw spotkają się z aprobatą społeczną, nawet w przypadku konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków z budżetu miasta;

Rys. 6. Schemat tworzenia atrakcyjności miasta Świdnicy – propozycja

Źródło: opracowanie własne.

– znaczna część działań powinna zostać skoncentrowana również na rozwoju turystyki, która cieszy się coraz większą popularnością wśród mieszkańców Świdnicy. Wskazywana jest ona także jako jeden z istotnych czynników podnoszących atrakcyjność miasta, również inwestycyjną. Sprzyjać temu będzie z pewnością zaobserwowany stały rozwój turystyki krajowej i zagranicznej w Polsce;

– przedsiębiorcy dość zgodnie wskazują na wysokie podatki i opłaty lokalne oraz słabą promocję gospodarczą i współpracę z przedsiębiorcami. Dodatkowo widzą potrzebę uruchomienia przez władze lokalne środków budżetowych w celu wsparcia finansowego dla przedsiębiorców;

– stan infrastruktury, zarówno technicznej, jak i społecznej, oraz otoczenia biznesu nie powinien w najbliższych latach stanowić istotnej bariery rozwoju gospodarczego miasta;

– do atutów Świdnicy z pewnością należą: dogodne położenie geograficzne, projektowane wolne tereny pod inwestycje, wykwalifikowana i relatywnie tania siła robocza, tradycje handlowe, kupieckie i przemysłowe oraz walory turystyczne miasta i okolic;

– wśród głównych perspektyw należy wskazać: funkcjonowanie i rozwój świdnickiej podstrefy WSSE, plan poprawy systemu komunikacyjnego w pobliżu miasta, coraz szybszy rozwój gospodarczy Dolnego Śląska oraz większe zainteresowanie tym regionem kraju przez zagranicznych inwestorów.

Ogólnie, ocena atrakcyjności inwestycyjnej Świdnicy wypada pozytywnie, mimo iż liczba odpowiedzi dotyczących sprzyjających czynników (205) jest tylko

nieznacznie większa od liczby odpowiedzi dotyczących czynników niekorzystnych (203). Z lektury podobnych analiz [1, s. 195-202; 5, s. 7-24] wynika bowiem, iż przedsiębiorcy lokalni przeważnie wykazują większy pesymizm i radykalizm ocen w stosunku do ich otoczenia i warunków gospodarczych, dlatego też pewna liczba negatywnych odpowiedzi udzielana jest na wyróst. Ponadto wskazywane przez przedsiębiorców negatywne czynniki są, w zdecydowanej mierze, zależne od człowieka (władz lokalnych), istnieje więc możliwość ich poprawy.

Dodatkowo pocieszające jest to, iż zdecydowana większość właścicieli podmiotów wskazuje na duży potencjał Świdnicy. Jeszcze wyraźniej potwierdza to, iż przyszłość gospodarcza miasta i jego atrakcyjność inwestycyjna w dużej mierze będą zależać od zaangażowania i przedsiębiorczości władz lokalnych, a także samych przedsiębiorców i mieszkańców Świdnicy.

Literatura

- [1] Budner W., *Lokalizacja przedsiębiorstw. Aspekty ekonomiczno-przestrzenne i środowiskowe*, AE, Poznań 2003.
- [2] Czornik M., *Atrakcyjność obszaru*, [w:] *Konkurencyjność miast i regionów Polski Południowo-Zachodniej*, red. R. Broszkiewicz, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej nr 821, AE, Wrocław 1999.
- [3] *European Cities. Monitor Europe's Top Cities*, Cushman & Wakefield Healey & Baker, London 2004.
- [4] Mikołajewicz Z., *Czynniki konkurencyjności rozwoju regionów*, [w:] *Konkurencyjność miast i regionów Polski Południowo-Zachodniej*, red. R. Broszkiewicz, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej nr 821, AE, Wrocław 1999.
- [5] Swianiewicz P., *Dziemianowicz W., Atrakcyjność inwestycyjna miast*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, seria Transformacja Gospodarki, Warszawa 1998.
- [6] *Wąlbzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna*, „Świdniczanka” 2005 nr 7, Wydawca XMEDIA.

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF ŚWIDNICA IN THE RESULTS OF BUSINESSMEN'S QUESTIONNAIRE AUDITS

Summary

This article contains the result of an investment attractiveness research which was carried out on companies in Świdnica between 01-25 of March 2005 and presents conclusions of questionnaire audits. Moreover it indicates agents which decide about investment attractiveness of Świdnica and also shows negative aspects, which decrease investment and enterprise development in the city. Furthermore it points to perspectives for individuals and companies which invest and create workplace and local economy.